

**FITXA IDENTIFICATIVA****DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 42712
Nom: Formació en desenvolupament professional
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 9
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2119 - Màster Universitari en Especialització en Intervenció Logopèdica	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre, Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2119 - Màster Universitari en Especialització en Intervenció Logopèdica	Formació en desenvolupament professional	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

YGUAL FERNANDEZ DESAMPARADOS

RESUM

Aquesta assignatura té com a objectiu dotar l'alumne d'una sèrie de coneixements i eines que li permeten exercir en diferents àmbits professionals: en consultes hospitalàries, en l'exercici privat de la professió, en centres d'estimulació primerenca, en el peritatge judicial etc. Proporciona a l'alumne coneixements per desenvolupar-se en equips multidisciplinaris. Així mateix, li facilita coneixements legals imprescindibles per a l'exercici professional.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS



És recomanable que el/l'estudiant tinga coneixements bàsics relacionats amb l'origen, signes i avaluació dels trastorns del neurodesenvolupament, hipoacusias, trastorns neurodegeneratius i d'etiologia central que afecten al llenguatge.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2119 - Màster Universitari en Especialització en Intervenció Logopèdica

Adoptar un compromiso ético con los derechos humanos, la igualdad de oportunidades y la no discriminación por razones de género, edad, creencias, discapacidad o por otras razones.

Assessorar en l'elaboració, execució de polítiques d'atenció i formació sobre temes relacionats amb la Logopèdia en els àmbits d'aplicació (escolar, assistencial i sanitari) .

Conèixer els aspectes ètics i deontològics de la informació clínica entre els distints professionals d'un equip multidisciplinari en centres amb llocs de logopèdies i les implicacions del seu ús per al logopeda.

Conèixer els diferents servicis, el funcionament i els aspectes administratius existents en centres d'actuació logopèdica amb equips multidisciplinaris.

Conèixer els recursos humans amb què es compte en els centres sanitaris i el procediment d'intercanvi d'informació entre els seus components respectant els aspectes organitzatius.

Elaborar informes justificats que suposen un avanç en el coneixement logopèdic.

Manejar els instruments administratius associats a la gestió de centres sanitaris amb competències en l'àmbit de la Logopèdia.

Participar activamente en proyectos que puedan beneficiar la salud y el bienestar de las personas en situaciones de salud y enfermedad, especialmente en el campo de la prevención de enfermedades, de la educación sanitaria, de la investigación y del intercambio de información con otros profesionales y con las autoridades sanitarias.

Participar activament en associacions professionals amb implicacions en l'àmbit professional del logopeda, aportant iniciativa, valoracions i competències de treball autònom quant a la contínua actualització professional i científica del logopeda.

Previdre, detectar i desenvolupar mesures per a superar les situacions de discriminació per raons de gènere en l'àmbit de l'actuació logopèdica.

Promocionar la cultura de la pau, els valors democràtics i la sostenibilitat.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.



Saber elaborar normes de funcionament intern i definir objectius per a l'organització de membres de serveis, seccions, equips i/o unitats assistencials.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Gestió de centres i actuació logopèdica en equips multidisciplinaris.

La Gestió Sanitària. Finances per al Sector Sanitari. Planificació de RR.HH. i Habilitats Directives. Gestió de Qualitat del Sector Sanitari. Prevenció de Riscos Laborals en el Sector Sanitari. Legislació, Deontologia i Bioètica. Peritatge. Aspectes administratius associats a l'informe clínic. Normativa i administració de la pràctica privada. Programari especialitzat.

L'exercici de la Logopèdia en l'àmbit escolar.

2. Codi deontològic i aspectes ètics en Logopèdia.

Llei de confidencialitat de dades. El consentiment informat i la seua casuística. Llei de dependència. Declaració de discapacitat. Legislació internacional sobre experimentació amb éssers humans. Codi ètic a Espanya. Codi ètic en els comitès d'ètica. Els COL i la regulació de la professió. L'intrusisme professional i les seues conseqüències. Drets, deures i límits professionals del logopeda (actuació/legal).

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	0,00
Teoria	40,00
Pràctiques a l'aula	40,00
Laboratori	10,00
Total hores	90,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Elaboració de treballs individuals o en grup	50,00
Estudi i treball autònom	50,00
Preparació de classes	0,00



Preparació d'activitats d'avaluació	35,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	135,00

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques amb exposició per part del professor i participació dels estudiants en la discussió i reflexió de problemes de manera oral o escrita

Seminaris i activitats pràctiques en aula o laboratori supervisades pel professor que incloguen resolució de casos, el maneig d'aplicacions informàtiques, realitzant-se la presentació de treballs davant del grup, la seua discussió i conclusió.

Activitats de treball en equip.

Tutoria individual i en grup.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'estudiant tindrà com a resultat una qualificació que oscil·larà entre 0 i 10 punts. Estes qualificacions representen: a partir de 5 punts, aprovat; a partir de 7 punts, notable; a partir de 9 punts, excel·lent; 10 punts, excel·lent proposat per a matrícula d'honor.

Esta assignatura està composta per diversos mòduls que són impartits per professors distints, experts en cada matèria. La nota final de l'assignatura serà la mitjana obtinguda en les qualificacions dels diversos mòduls que la componen.

En cada mòdul el professor proposarà a l'alumne una forma d'avaluació consistent en una examen teòric - pràctic concorde a la seua matèria (30% de la nota), treballs i/o resolució de casos pràctics i un altre tipus d'activitats pràctiques realitzades durant les classes (30% de la nota) i valoració de la participació de l'alumne en les activitats programades (40%). Cada professor puntuarà el nivell aconseguit per l'alumne de 0 a 10.

La nota final de l'assignatura serà la mitjana obtinguda en les qualificacions dels diversos mòduls. Per a aprovar l'assignatura en primera convocatòria serà necessari aprovar cada un dels mòduls que la componen per separat. Si l'alumne ha deixat d'entregar algun treball d'avaluació es considerarà no presentat. En la segona convocatòria es realitzarà la mitjana entre les puntuacions obtingudes en cada mòdul i el nombre de mòduls.

El màster és de modalitat presencial i per a aprovar l'assignatura es necessitarà assistir com a mínim a un 80% de les classes. La no assistència ha de ser deguda a raons de força major ben documentades (condició de salut sobrevinguda, mort de familiar fins a tercer grau, citació judicial, examen oficial, acompanyament a un familiar de primer grau per motius mèdics).

Els continguts i activitats realitzats en les classes presencials es consideren recuperables mitjançant treballs específics, excepte les activitats que necessiten d'instruments, tècniques, materials o continguts que no és possible repetir o simular (P. e.: vídeos, àudios i altres materials que formen part de casos clínics reals). Cada professor responsable de mòdul informarà els alumnes de quins són els continguts recuperables i quins no, així com la forma i el moment en què es recuperaran.

L'obtenció de matrícula d'honor queda supeditada a la realització d'un examen extraordinari oral en el cas que dos estudiants tinguen la mateixa nota i només siga possible atorgar una MH. Esta prova en cap



cas restarà nota.

BIBLIOGRAFIA

Referencias básicas

Cervera-Mérida, J.F., Calabuig-Sanfeliu, B., y Ygual-Fernández, A. (2023). *Competencias y habilidades profesionales del logopeda*. Editorial Síntesis.

Monfort, M., y Juárez-Monfort, I. (2020). *Ser logopeda*. Editorial Entha.

Consejo General de Colegios de Logopedas. *Perfil profesional del logopeda*. Recuperado el 1 de julio de 2025, de <https://www.consejologopedas.es/perfil-profesional-del-logopeda>

Colegio Oficial de Logopedas de la Comunidad Valenciana. *Código Deontológico del Logopeda*. Recuperado el 1 de julio de 2025, de <https://colegiologopedas-cv.org/colegio/codigo-deontologico>

España. (2003). *Ley 44/2003, de 21 de noviembre, de ordenación de las profesiones sanitarias*. Boletín Oficial del Estado, 280, 41442-41458. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-21340>

España. (1974). *Ley 2/1974, de 13 de febrero, sobre Colegios Profesionales*. Boletín Oficial del Estado, 37, 2668-2671. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1974-289>

Comunidad Valenciana. (2000). *Ley 8/2000, de 23 de junio, de creación del Colegio Oficial de Logopedas de la Comunidad Valenciana*. Diario Oficial de la Generalitat Valenciana, 3806, 7880-7882. https://dogv.gva.es/datos/2000/06/28/pdf/2000_7249.pdf

Referencias complementarias

Bermúdez Elorrieta, I. (2019). *Cuaderno práctico para la emisión de informes periciales* (1.ª ed.). Instituto de Censores Jurados de Cuentas de España.

Parada Salazar, S. (2019). *Manual de morfosintaxis. Una propuesta de análisis del lenguaje desde la fonoaudiología* (1.ª ed.). Universidad Autónoma de Chile.

Finestack, L. H., Ancel, E., Lee, H., Kuchler, K., & Kornelis, M. (2024). Five additional evidence-based principles to facilitate grammar development for children with developmental language disorder. *American journal of speech-language pathology*, 33(2), 552-563. https://doi.org/10.1044/2023_AJSLP-23-0004



Rodríguez, V. M. A., Santana, G. M. R., Cruz, A. D., & del Valle Hernández, N. (2022). Trastorno Específico del Lenguaje y Trastorno del Espectro Autista: similitudes y diferencias en el discurso narrativo. *Revista de Investigación en Logopedia*, 12(1), 13. <https://dx.doi.org/10.5209/rlog.76069>

Delgado-Cruz, A., Ramírez-Santana, G. M., & Acosta-Rodríguez, V. M. (2022). Intervention in the cohesion of narrative discourse in pupils with developmental language disorder. *Psicología Educativa. Revista de los Psicólogos de la Educación*, 28(2), 135-140. <https://doi.org/10.5093/psed2021a21>

Acosta Rodríguez, V. M., Ramírez Santana, G. M., & Hernández Expósito, S. (2022). Intervention for oral language comprehension skills in preschoolers with developmental language disorder. *International journal of language & communication disorders*, 57(1), 90-102. <https://doi.org/10.1111/1460-6984.12676>

Rodríguez, V. M. A., Santana, G. M. R., & Caballero, Á. A. (2020). Early intervention in the lexical organization of pupils with developmental language disorders. *Revista de Psicodidáctica*, 25(2), 150-157. <https://doi.org/10.1016/j.psicoe.2020.05.001>

Rodríguez, V. M. A., Expósito, S. H., & Santana, G. M. R. (2020). Intervención temprana en conciencia morfológica en alumnado con Trastornos en el Desarrollo del Lenguaje/Early Intervention in morphological awareness in pupils with Developmental Language Disorders. *Revista de educación*, 390, 57-78.

Delgado-Cruz, A., Acosta-Rodríguez, V. M., & Ramírez-Santana, G. M. (2024). Enseñanza de esquemas narrativos en alumnado de Educación Infantil: trastorno del desarrollo del lenguaje y desarrollo típico. *Estudios sobre Educación*, 46, 98-120. <https://doi.org/10.15581/004.46.005>

Delgado-Cruz, A., Acosta-Rodríguez, V. M., & Ramírez-Santana, G. M. (2025). La expresión gramatical en contextos discursivos en alumnado de educación infantil con Trastorno del Desarrollo del Lenguaje. *Revista de Investigación Educativa*, 43. <https://doi.org/10.6018/rie.559151>

Fernández-Zúñiga Marcos de León, A. (2011). Conceptos básicos de la tartamudez y abordaje. *Formación Médica Continuada en Atención Primaria*, 18(4), 193-199.

Sangorrín, J. (2005). Disfemia o tartamudez. *Revista de neurología*, 41(1), 43-46.

Leal, G., Junqueira, A., & Escobar, R. (2015). Nuevos desafíos en el tratamiento de la tartamudez. *Logopedia. mail*, 70(1), 1-9.

Álvarez Ramírez, G. (2018). *Las personas con tartamudez en España: libro blanco*. Grupo Editorial Cinca, SA.

Onslow, M. (2023). *Stuttering and its Treatment: Twelve Lectures*. University of Technology Sydney.

García Sánchez, F. A., Escorcía Mora, C. T., Sánchez López, M. C., Orcajada Sánchez, N., & Hernández Pérez, E. (2014). Atención temprana centrada en la familia. *Siglo Cero: Revista Española Sobre Discapacidad Intelectual*, 45(251), 6-27.



Walker, D., & Bigelow, K. (2012). *Estrategias para promover la comunicación y lenguaje de los niños en su primera infancia*. Juniper Gardens Children s Project

Grupo de Atención Temprana (GAT). (2000). *Libro blanco de la atención temprana* (3.ª ed.). Real Patronato sobre Discapacidad. <https://gat-atenciontemprana.org/wp-content/uploads/2019/05/LibroBlancoAtenci%C2%A6nTemprana.pdf>

Raphael, L. J., Borden, G. J., & Harris, K. S. (2007). *Speech science primer: Physiology, acoustics, and perception of speech*. Lippincott Williams & Wilkins.

Delgado, J., Ma Leon, N., Jimenez, A., & Izquierdo, L. M. (2017). Acoustic analysis of the voice: Temporal, spectral and cepstral measurements in the normal voice with the Praat in a sample of Spanish speakers. *Revista de Investigacion en Logopedia*, 7(2), 108-127.

Batalla, F. N., & Nieto, C. S. (1999). *Espectrografía clínica de la voz*. Universidad de Oviedo.